

तुमचा पॅथॉलॉजी रिपोर्ट समजून घेणे

पॅथॉलॉजी रिपोर्ट हा एक वैद्यकीय अहवाल आहे जो रुग्णाकडून घेतलेल्या ऊती नमुन्याचे वर्णन करतो, आणि तो पॅथॉलॉजिस्टद्वारे लिहिला जातो. तो निर्णायक कर्करोग निदान देतो आणि स्टेजिंग व उपचार नियोजनासाठी वापरला जातो. यात सहसा ढोबळ वर्णन, सूक्ष्मदर्शक वर्णन आणि अंतिम निदान यांचा समावेश असतो.

सोपी आवृत्ती

पॅथॉलॉजी रिपोर्ट हा एक वैद्यकीय अहवाल आहे जो तुमच्या शरीरातून घेतलेल्या ऊती नमुन्याचे वर्णन करतो. याला कधीकधी सर्जिकल पॅथॉलॉजी रिपोर्ट असेही म्हणतात. तो पॅथॉलॉजिस्ट लिहितो. पॅथॉलॉजिस्ट म्हणजे सूक्ष्मदर्शकाखाली पेशी आणि ऊतींचा अभ्यास करून आजार ओळखण्याचे विशेष प्रशिक्षण घेतलेला डॉक्टर.

रिपोर्टची सुरुवात ओळख माहितीने होते, जसे की तुमचे नाव, जन्मतारीख आणि बायोप्सीची तारीख. यात शरीराच्या कोणत्या भागातून नमुना घेतला आणि तो कसा घेतला हे नमूद असते. बहुतांश रिपोर्ट्समध्ये मग तीन मुख्य भाग असतात. एक म्हणजे ढोबळ वर्णन, म्हणजे नमुना उघड्या डोळ्यांनी कसा दिसतो. दुसरा म्हणजे सूक्ष्मदर्शक वर्णन, म्हणजे सूक्ष्मदर्शकाखाली पेशी कशा दिसतात. तिसरा म्हणजे अंतिम निदान. काही रिपोर्ट्समध्ये पॅथॉलॉजिस्टच्या टिप्पण्यांचा विभागही जोडलेला असतो.

पॅथॉलॉजी रिपोर्ट निर्णायक कर्करोग निदान देतो. तो स्टेजिंगसाठीही वापरला जातो, जे शरीरातील कर्करोगाची व्याप्ती आणि तो पसरला आहे की नाही हे वर्णन करते. आणि तो तुमच्या टीमला उपचार नियोजनात मदत करतो.

तुमचा पॅथॉलॉजी रिपोर्ट हा असा दस्तऐवज आहे जो कर्करोगाच्या निदानाची पुष्टी करतो आणि नेमके काय सापडले याचे वर्णन करतो.

ऊती कशी मिळवली जाते

पॅथॉलॉजिस्ट बायोप्सीतून, शस्त्रक्रियेतून किंवा शारीरिक द्रवपदार्थांमधून घेतलेल्या पेशी किंवा ऊतींची तपासणी करतो. बायोप्सी नमुना अनेक प्रकारे घेतला जाऊ शकतो, जसे की:

- त्वचेच्या पृष्ठभागावरून ऊती नमुना घेणे
- त्वचेतून सुई घालून ऊती किंवा द्रव काढणे
- एंडोस्कोप नावाची पातळ, प्रकाशित नळी तोंड, गुदद्वार, मूत्रमार्ग किंवा लहान चीरातून आत घालून शरीराच्या आतील भाग बघणे आणि नमुना काढणे

गाठीचा काही भाग किंवा संपूर्ण भाग काढण्यासाठी शस्त्रक्रियाही केली जाऊ शकते. काढलेल्या गाठीचा काही भाग किंवा संपूर्ण भाग नंतर तपासला जातो. जेव्हा संपूर्ण गाठ काढली जाते, तेव्हा शल्यचिकित्सक सहसा तिच्याभोवती सामान्य ऊतीची किनार देखील काढतो. ती किनार म्हणजे मार्जिन (margin). पॅथॉलॉजिस्ट त्यात गाठीच्या पेशी आहेत का हे तपासतो. काही कर्करोगांसाठी, विशेषतः स्तनाचा कर्करोग आणि मेलानोमासाठी, शल्यचिकित्सक जवळपासचे लसिका ग्रंथीही (लिम्फ नोड्स) काढू शकतो. यांना सेंटिनेल लिम्फ नोड्स म्हणतात. त्यानंतर पॅथॉलॉजिस्ट त्यांच्यात कर्करोगाच्या पेशी आहेत का हे तपासतो.

पॅथॉलॉजिस्ट शारीरिक द्रवपदार्थांमधील पेशींचीही तपासणी करू शकतो. यामध्ये लघवी, मस्तिष्कमेरु द्रव (मेंदू आणि पाठीच्या कण्याभोवतीचा द्रव), थुंकी (फुफ्फुसातून खोकल्याने बाहेर येणारा कफ) आणि इतर द्रवपदार्थांचा समावेश होतो.

ऊतीची तपासणी कशी केली जाते

सूक्ष्मदर्शकाखाली अभ्यास करण्यासाठी पॅथॉलॉजिस्टला ऊतीचे अतिशय पातळ तुकडे लागतात. या तुकड्यांना विभाग (sections) म्हणतात. प्रथम प्रयोगशाळेला नमुना घट्ट करण्यासाठी त्यावर प्रक्रिया करावी लागते.

सर्वात सामान्य पद्धत म्हणजे नमुन्याला रासायनिक पद्धतीने "फिक्स" करणे, सहसा फॉर्मालिन नावाच्या रसायनाने. फिक्सिंगमुळे पेशी स्थिर राहतात. मग ऊती कायमस्वरूपी पॅराफिन मेणाच्या ब्लॉकमध्ये बसवली जाते. ब्लॉकचे अतिशय पातळ विभाग केले जातात. ते विभाग स्लाइड्सवर ठेवले जातात आणि रंगांनी रंगवले जातात. हे रंग पेशीचे भाग आणि ऊतीतील रचना उठून दिसण्यास मदत करतात. याला हिस्टोलॉजिक (ऊती) तपासणी म्हणतात. हे फिक्स केलेले विभाग तयार करण्यास साधारणपणे काही दिवस लागतात. पॅथॉलॉजिस्ट सहसा बायोप्सी किंवा शस्त्रक्रियेनंतर 10 दिवसांच्या आत रिपोर्ट पाठवतो.

फ्रोजन सेक्शनिंग ही आणखी एक पद्धत आहे. जेव्हा तात्काळ उत्तर हवे असते तेव्हा ती वापरली जाते. उदाहरणार्थ, शस्त्रक्रियेदरम्यान, रुग्ण अजूनही ऑपरेशन थिएटरमध्ये असताना शल्यचिकित्सकाला जलद निदान देण्यासाठी ती वापरली जाते. फ्रोजन सेक्शन साधारणपणे 15 ते 20 मिनिटांत तपासता येतो. पण फिक्स (कायमस्वरूपी) विभाग अधिक तपशील जपून ठेवतात, त्यामुळे निदान करण्यासाठी ते अधिक वेळा वापरले जातात.

ढोबळ वर्णन

ढोबळ वर्णनात उघड्या डोळ्यांनी दिसणाऱ्या ऊती नमुन्याचा रंग, वजन आणि आकार यांचा समावेश असतो. यात नमुन्याचा आकार आणि दिसणाऱ्या कोणत्याही असामान्यता यांचाही उल्लेख असू शकतो. यात ऊती शरीराच्या कोणत्या भागातून घेतली गेली याचे नाव असते. तसेच किती नमुने घेतले गेले आणि कोणतेही लिम्फ नोड्स काढले गेले का व किती, हेही सांगितले जाते.

सूक्ष्मदर्शक वर्णन

सूक्ष्मदर्शक वर्णनात रंगवल्यानंतर आणि सूक्ष्मदर्शकाखाली पेशी कशा दिसतात याचा समावेश असतो. सर्वात सामान्य रंग म्हणजे हेमॅटॉक्सिलिन आणि इओसिन, अर्थात H&E. या भागात दिसणाऱ्या पेशींचा प्रकार आणि संख्या सूचीबद्ध केली जाऊ शकते. पेशी किती असामान्य दिसतात, म्हणजे ट्युमर ग्रेड, हेही सांगितले जाऊ शकते. यात पेशींची इतर वैशिष्ट्येही नमूद असू शकतात.

हा विभाग मार्जिन किंवा लिम्फ नोड्समध्ये असामान्य पेशी सापडल्या का हेही सांगतो:

- **मार्जिन** नकारात्मक (किंवा "स्वच्छ") असल्याचे सांगितले जाते जेव्हा काढलेल्या ऊतीच्या कडेला कोणत्याही कर्करोगाच्या पेशी सापडत नाहीत. यावरून असे सुचवले जाते की सर्व कर्करोग काढला गेला आहे. मार्जिन सकारात्मक (किंवा "गुंतलेले") असते जेव्हा कडेला कर्करोगाच्या पेशी सापडतात. यावरून असे सुचवले जाते की काही कर्करोग काढला गेलेला नाही.
- **लिम्फ नोड्स** कर्करोगाच्या पेशी असल्यास सकारात्मक आणि नसल्यास नकारात्मक म्हटले जातात.

काही रिपोर्ट शब्दप्रयोग समजून घेण्यासारखे आहेत. हे स्पष्टीकरण पॉझिटिव्ह लिम्फ नोड, हाय-ग्रेड, लो-ग्रेड, पॅथॉलॉजिक कम्प्लीट रिस्पॉन्स, सस्पिशियस फॉर मॅलिग्नन्सी, कॅनॉट एक्सक्लूड मॅलिग्नन्सी, मेटाप्लासिया, हायपरप्लासिया, आणि इक्विव्होकल रिझल्ट यांचा समावेश करतात.

सूक्ष्मदर्शक वर्णनात अतिरिक्त चाचण्यांचे निकालही असू शकतात. काही चाचण्या पेशींचे गुणधर्म मोजतात. इतर अनुवांशिक किंवा आण्विक बदल शोधतात.

निदान

निदान विभाग म्हणजे पॅथॉलॉजिस्टने केलेल्या सर्व निष्कर्षांचा सारांश. यात ढोबळ तपासणी, सूक्ष्मदर्शक तपासणी आणि संबंधित नैदानिक माहिती एकत्र आणली जाते. इथे कर्करोगाचा प्रकार नमूद केला जातो. यात ट्युमर ग्रेड, लिम्फ नोड स्थिती, मार्जिन स्थिती आणि स्टेजही दिले जाते.

आण्विक आणि बायोमार्कर निकाल

काही आण्विक चाचण्या, ज्यांना कधीकधी बायोमार्कर चाचण्या म्हणतात, विशिष्ट कर्करोग प्रकाराच्या सर्व प्रकरणांसाठी सुरुवातीच्या पॅथॉलॉजी विश्लेषणाचा भाग म्हणून केल्या जातात. उदाहरणार्थ, संशयित स्तनाच्या कर्करोगाच्या रिपोर्टमध्ये इस्ट्रोजेन आणि प्रोजेस्टेरॉन रिसेप्टर्स आणि HER2/neu प्रथिनासाठीच्या चाचणीचा समावेश असेल. हे निकाल प्रत्येक रुग्णासाठी सर्वोत्तम उपचार ओळखण्यास मदत करतात.

लिव्किड बायोप्सी ही आण्विक वैशिष्ट्ये पाहण्याची आणखी एक पद्धत आहे. यात रक्त किंवा इतर द्रवाच्या नमुन्यातून ट्युमर डीएनएचे तुकडे तपासले जातात. यातील काही निकाल पॅथॉलॉजी रिपोर्टशी जोडलेल्या स्वतंत्र रिपोर्ट्समध्ये येऊ शकतात.

तुमच्या पोर्टलमध्ये रक्त-आधारित किंवा आण्विक निरीक्षणासंबंधी शब्दप्रयोग दिसू शकतात. संबंधित स्पष्टीकरण सर्व्युलेटिंग ट्युमर डीएनए, ट्युमर-इन्फॉर्मेटिव्ह ctDNA, मिनिमल रेसिड्युअल डिजीज, मॉलेक्युलर रेसिड्युअल डिजीज, सिग्नेटेरा, आणि गार्डेट360 यांचा समावेश करतात. नवीन आण्विक रिपोर्ट्समध्ये PTEN लॉस, ESR1 म्युटेशन, TP53 म्युटेशन, BCR-ABL, FISH चाचणी, किंवा फ्लो सायटोमेट्री यांचाही उल्लेख असू शकतो.

तुमचा रिपोर्ट आणि दुसरे मत मिळवणे

तुमच्या उपचाराचा प्रभारी डॉक्टर तुम्हाला पॅथॉलॉजी रिपोर्टमधील निष्कर्षाबद्दल सांगेल. तुमच्या स्थितीसाठी त्याचा अर्थ काय हे समजून घेण्यास ते तुम्हाला मदत करू शकतात. तुम्ही पॅथॉलॉजिस्टशीही तुमच्या रिपोर्टबद्दल चर्चा करण्याची विनंती करू शकता. एक गोष्ट लक्षात ठेवा: निकाल अनेकदा डॉक्टरला मिळण्याच्या त्याच वेळी रुग्ण पोर्टलमध्येही दिसतात. त्यामुळे डॉक्टरने तो पाहण्याआधीच तुम्ही तुमचा रिपोर्ट पाहू शकता.

बहुतांश कर्करोगांचे निदान सरळ असते. तरीही, तुम्हाला किंवा तुमच्या डॉक्टरला दुसऱ्या पॅथॉलॉजिस्टकडून दुसरे मत हवे असू शकते. यासाठी, नमुना तपासलेल्या पॅथॉलॉजिस्ट किंवा रुग्णालयाकडून तुम्हाला स्लाइड्स आणि/किंवा पॅराफिन ब्लॉक मिळवावा लागेल. NCI-नियुक्त कर्करोग केंद्रांसह अनेक संस्था दुसरे मत देतात. उपलब्धता, खर्च आणि पाठवण्याबद्दल आगाऊ त्या संस्थेशी संपर्क साधा.

तुमचा डॉक्टर रिपोर्ट समजून घेण्यासाठी तुमचा मार्गदर्शक आहे — आणि तुम्हाला हवे असल्यास दुसरे मत घेणे हा नेहमीच एक पर्याय आहे.

अधिक रिपोर्ट कोड आणि श्रेणी समजून घेणे

काही रिपोर्ट्समध्ये प्रमाणित श्रेणी प्रणाली वापरली जाते. हे स्पष्टीकरण बेथेस्डा थायरॉईड बायोप्सी श्रेण्या, बेथेस्डा पॅप टेस्ट शब्दप्रयोग, प्रोस्टेट कर्करोगातील ग्रेड ग्रुप, MRD, RECIST, आणि लुगानो निकष यांचा अर्थ उलगडतात.

हा मजकूर केवळ शैक्षणिक हेतूसाठी आहे आणि तो वैद्यकीय सल्ला नाही. नेहमी आपल्या आरोग्यसेवा टीमशी आपल्या स्थितीबद्दल चर्चा करा.

विश्वसनीय स्रोतावर आधारित

हा National Cancer Institute वर आधारित शैक्षणिक माहितीचा सोप्या भाषेतील अनुवाद आहे. संपूर्ण आणि अद्ययावत माहितीसाठी कृपया मूळ स्रोत वाचा. केवळ शैक्षणिक माहिती — वैद्यकीय सल्ला नाही. नेहमी तुमच्या स्वतःच्या काळजी टीमशी बोला.

National Cancer Institute: cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/diagnosis/pathology-reports-fact-sheet

अद्यतनित: 2026-09-15

तुम्हाला मोफत दुभाषी मिळण्याचा अधिकार आहे. अमेरिकेतील (युनायटेड स्टेट्स) ज्या रुग्णालयांना आणि दवाखान्यांना फेडरल निधी मिळतो, त्यांनी तुम्हाला कोणताही खर्च न घेता पात्र दुभाषी उपलब्ध करून देणे बंधनकारक आहे. तुम्ही स्वागतकक्षात किंवा तुमच्या भेटीपूर्वी दुभाष्याची मागणी करू शकता. तुमच्यासाठी भाषांतर करण्यासाठी कुटुंबातील सदस्य किंवा मुलाला सोबत आणण्याची गरज नाही.

ऑनलाइन: cancerexplained.org/languages/mr/pathology-reports

cancerexplained.org वरील इंग्रजी लेखातून अनुवादित. स्रोताशी पडताळलेली आवृत्ती इंग्रजी आवृत्ती आहे.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

कोणताही बदल न करता मोफत छापू, प्रत काढू आणि शेअर करू शकता. परवानगीची आवश्यकता नाही. कृपया वैद्यकीय मजकुरात बदल करू नका. संदर्भ: cancerexplained.org. शैक्षणिक माहिती, वैद्यकीय सल्ला नाही.